

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВИТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ
ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА**

**SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
V Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
15 травня 2025 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від «23» травня 2025 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції (15 травня 2025 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2025. 530 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Капітан Л.І. – д-р істор. наук, професор (голова);

Туріс І.Ю. – канд. філол. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

СИСТЕМИ В УПРАВЛІННІ ДІЛОВИМ ПАРТНЕРСТВОМ	
ЧЕРНИЧКО Т. В., КАЗИБРІД О.Р. РЕСУРСООБ'ЄКТИВНІСТЬ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА НАПРЯМИ РЕАГУВАННЯ	413
ЧЕРНИЧКО Т. В., ЧОРІЙ Ю. Ю. ІНКЛЮЗИВНА ЕКОНОМІКА: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ТА НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	416
ШЕРШУН Я.І., МАКСИМЕНКО Д.В. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК У СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	418
SHKYRTA IHOR, NEBOLA IVAN MODEL CALCULATIONS OF THE PHONON DISPERSION IN NON-EQUIDISTANT APPROXIMATION	420
<i>РОЗДІЛ 4. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ</i>	
БАБАЄВА О. А., МОВЧАН К.М. БІБЛІОТЕКА ЯК ОСЕРЕДОК ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	422
БУДКЕВИЧ Г. Б., ТЮХ Ю. Ю. ВИНИКНЕННЯ, РОЗКВІТ І ЗАНЕПАД ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР	424
ГАВРИШКО С. Г., МОРОЗ Ф. В., БУДКЕВИЧ Г. Б. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВОЛОДІННЯ М'ЯЧЕМ У НАПАДІ В ГРІ БАСКЕТБОЛ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	426
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., ВІТВИЦЬКИЙ О.М. ТРАНСФОРМАЦІЯ СФЕРИ ТУРИЗМУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	428
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., ПРУДНІК М.В. ЦИФРОВЕ КОЧІВНИЦТВО ЯК НОВИЙ ФОРМАТ МОБІЛЬНОСТІ В ТУРИЗМІ	430
ГОЛОВЧУК О. В., ПЛЕША М. С. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ЯК ФОРМИ ДІЛОВИХ КОМУНІКАЦІЙ	433
ГОРВАТ О.І., РУБШІ М.А. СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖ	435
ГРИЦЬКО В.В., КАМПОВ Н.С. СПЕЦИФІКА ДОГОВІРНИХ ВІДНОСИН В ТУРИЗМІ	437
ДАНЧЕВСЬКА І. Р. РОЛЬ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	439
ЖЕРЕБАК О.В. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОЇ ФУНКЦІЇ МУЗЕЮ	441
ІЛЬТЬО Г.Ф., БИСЬМАК В. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТА ІННОВАЦІЇ СУЧАСНОЇ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ	442
КАСИНЕЦЬ О.В., ОШКАЛО О. І. РЕСУРСИ ДЛЯ РОЗВИТКУ РЕЛІГІЙНОГО ТУРИЗМУ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ	444
ЛЕНДЕЛ І., БРОДОВИЧ Ю. Р. РЕКРЕАЦІЙНІ ПРИРОДНІ РЕСУРСИ ЗАКАРПАТТЯ	446
ЛЕТА В.В., ГЛУХАНИЧ О.І. ЯКІСТЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ: СУТНІСТЬ, КРИТЕРІЇ ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ	448
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., ДЖУС М.А. ЗАСТОСУВАННЯ НОВІТНІХ HR-ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ ТРУДОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	450
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., ІЛЬНИЦЬКА Д.І. ТРАНСФОРМАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	452
ЛУЖАНСЬКА Т.Ю., МОРОЗ О., НАКОНЕЧНИЙ Ю. РОЗВИТОК АГРАРНОГО	454

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Література:

1. Офіційний сайт НБУВ (<http://www.nbu.gov.ua/node/6533>;
<http://www.nbu.gov.ua/node/6066>)
2. Офіційний сайт КЗ «Ужгородська публічна бібліотека» (<https://city-library.uz.ua/publchna-nformaczya/zvt.html>)
3. Офіційний сайт Наукової бібліотеки МДУ – розділ новин (<https://msu.edu.ua/library/all-news-announcements/>)

УДК 796.032.2(091)(043.2)

БУДКЕВИЧ Г. Б.
старший викладач, доцент
Мукачівський державний університет
ТЮХ Ю. Ю.
здобувачка I курсу СО (АМЗЛ)
Мукачівський державний університет

ВИНИКНЕННЯ, РОЗКВІТ І ЗАНЕПАД ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

Сучасне існування Олімпійських ігор остаточно затвердило, що взірці, покладені в пріоритет олімпійського руху, вічні та імпоновані для людства. І власне боротьба за ці ідеали не тільки дозволила зробити новий подих іграм, але й зробила цей спорт надзвичайно популярним явищем, яке охопило весь світ, стало свого роду сенсацією громадського життя світового ком'юніті.

Отож, у наш час тісно зіткнулися спортивні, освітні та виховні всесвіти Олімпійського спорту. Також доєдналися соціально-філософські, економічні та політичні сторони. За допомогою цього, Олімпійські змагання можна вважати універсальними прикладом ефективного розвитку багатогранної особистості, гармонії та взаєморозуміння між державами та націями.

За останні роки можна неозброєним оком помітити, наскільки ця стародавня традиція набуває популярності в кожному куточку світу, адже потрібно постаратись, щоб знайти людину, яка ще не чула про Олімпійські ігри. Про це свідчить постійний зріст країн-учасниць та їх представників [1], які мають честь стати одним із учасників цього шляхетного виклику, та здобути славу на весь світ.

Олімпійський спорт – одна з найцікавіших тем історії людства, яка зародилася у Давній Греції. Олімпійські ігри регулярно проводилися не десятки, не сотні, а більше тисячі років, будучи важливою складовою частиною давньої цивілізації. Ця традиція існувала з 776 року до н.е. по 394 рік н.е. Але потім, її вогонь тимчасово загас для того, щоб наприкінці ХІХ століття, мов фенікс знову запалати.

Предметом «Олімпійського спорту» є знання його багатогранної сукупності різних складових як багатофункціонального суспільного явища. Системи організації, проведення змагань, одночасно підготовку спортсменів до

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

них. Це цілісна система різних бачень, яка дає уявлення про серце давньогрецького олімпійського спорту, його сенс, поняття, принципи й закономірності, місце та функціонування у суспільстві, зміст і форми змагальної діяльності та спортивної підготовки [2].

Результатом даного дослідження є встановлення того, що Олімпійські ігри виникли у 776 році до н.е. як релігійне та культурне свято.

На іграх у Давній Греції переможців не нагороджували класичними для нас медалями, а тих, хто став на п'єдестал, очікував легендарний оливковий вінок. Він мав не тільки гарний вигляд, а й означав велику повагу, відомість, прерогативу в місті [3]. Легендарні спортсмени мали право будувати свою статую в Олімпі, про них згадували у своїх творах поети та інколи мали звільнення від збору данини.

Олімпійські ігри набули розквіту, були популярною традицією та посідали важливу позицію в Греції, адже вони допомагали зберігати єдність полюсів та були чудовим зміцненням релігійних культів. Однак, за увесь час двічі відбулося порушення угоди про перемир'я та винуватців було позбавлено участі.

У 394 році н.е. відбувся занепад античних змагань, оскільки імператор Феодосій I у своєму едикті офіційно засудив язичництво, що було невід'ємною складовою їхнього ідеологічного підґрунтя.

Підбиваючи підсумки, Олімпійські ігри відігравали величезну роль в історії Давньої Греції. Вони покращували суспільне, релігійне, культурне становище та допомагало зберігати єдність держави. Переможець ставав легендарним та отримував оливковий вінок [4], який був символом слави та поваги.

Незважаючи на занепад Олімпійських ігор у 394 р. н.е., традиція мов фенікс відродилася у світ наприкінці XIX століття, перетворившись на глобальний феномен, який зберігає свою популярність і в наші дні.

Література:

1. В. Гончаренко, І. Іваній, А. Кудренко. Навчальний посібник «Олімпійський спорт». С. 9
2. О. Ішук, Н. Карабанова, О. Томащук, О. Іванюк. «Історія фізичної культури». С. 10
3. М. Булатова. «Твій перший Олімпійський путівник». С. 19
4. І. Щупак, О. Бурлака, Н. Власова, І. Піскарьова. Підручник для 6 класу «Історія України. Всесвітня історія». С. 172

РОЗДІЛ 4
**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ,
СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

УДК 373.3.091.26:796.012.57:796.323.2(043.2)

ГАВРИШКО С. Г.

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
доцент кафедри географії та суспільних дисциплін,
Мукачівський державний університет,

МОРОЗ Ф. В.

старший викладач кафедри географії та суспільних дисциплін,
Мукачівський державний університет,

БУДКЕВИЧ Г. Б.

доцент, старший викладач кафедри географії та суспільних дисциплін,
Мукачівський державний університет

**ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВОЛОДІННЯ М'ЯЧЕМ У НАПАДІ В ГРІ
БАСКЕТБОЛ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Баскетбол – одна з найулюбленіших у світі ігор. Її відносять до п'яти найпопулярніших спортивних ігор на всіх континентах. Грі баскетбол притаманні різноманітні переміщення природного характеру (різновиди бігу, стрибків та ходьби), а також рухів та рухових дій таких, як зупинки двома кроками, передачі в парах, повороти з м'ячем на місці, ловля м'яча, різноманітні кидки в кошик, ведення м'яча. Ці рухи застосовуються гравцями для здобуття перемоги у грі між двома командами.

Притаманна різноманітність рухів та рухових дій сприяє розвитку рухової функції здобувачів та покращенню функціональних можливостей організму. Також, різновиди гри у баскетбол 3 на 3 є поширеною формою активного відпочинку та дієвим засобом для самостійної рухової діяльності здобувачів.

В сучасних науково-методичних джерелах ряд авторів (Єрмоленко О.В., Єфімов О. А., Помещикова І. П., Олійник О.М., Малахова Ж.В.) детально описують техніку гри у класичний баскетбол. У цих виданнях представлені питання, що стосуються загальної організації роботи та методичні вказівки щодо вивчення елементів гри в баскетбол[1;2;3]. Але на нашу думку, потребують узагальнення основні засади використання засобів гри у баскетбол в процесі фізичного виховання здобувачів вищої освіти.

Завдання – виокремлення основних засад використання елементів баскетболу, як засобу фізичного виховання здобувачів вищої освіти.

Для забезпечення ефективності існуючих методик навчання елементам гри з баскетболу, важливо забезпечити відповідність змісту, прийомів і методів рівню підготовленості здобувачів ЗВО. В цей період в цілому завершений активний розвиток систем організму. Хоча кожен має свої індивідуальні анатомічні та функціональні можливості, які суттєво відрізняються. Разом з тим, у здобувачів вищої освіти наявні значні потенційні можливості для розвитку фізичних здібностей[4].

Важливо, у процесі оволодіння м'ячем, для швидкого і якісного навчання рухам керуватися загальними дидактичними принципами процесу навчання, а

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>